

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A IV-A CIVILĂ
ÎNCHEIERE
Ședința publică din data de **25.02.2019**
Curtea constituită din:
PREȘEDINTE:
JUDECĂTOR:
JUDECĂTOR:
GREFIER:

Pe rolul Curții se află soluționarea recursului civil declarat de către recurente-reclamante și, împotriva deciziei civile nr., pronunțată în dosarul nr. de, în contradictoriu cu intimamente-pârâte și, având ca obiect „acțiune în constatare”.

La apelul nominal făcut în ședință publică, a răspuns recurenta-reclamantă, lipsă fiind celelalte părți.

Procedura de citare a părților este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către greșierul de ședință, care a învederat instanței obiectul cauzei, stadiul procesual, modalitate de îndeplinire a procedurii de citare, precum și faptul că la data de, recurente-reclamante au depus la dosarul cauzei, prin serviciul registratură, cerere de rectificare în sistemul informatic ECRIS cu privire la obiectul dosarului, după care:

Curtea procedează la identificarea recurente-reclamante, datele de identificare fiind consemnate în caietul greșierului de ședință.

Curtea acordă cuvântul, asupra cererii de rectificare în sistemul informatic ECRIS formulată de către recurente-reclamante, asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție și asupra fondului cererii de recurs.

Recurenta-reclamantă solicită rectificarea în sistemul informatic ECRIS, astfel încât la obiectul dosarului să nu mai apară acțiune în constatare ci stabilire fals potrivit art. 308 c.pr.civ și invocă excepția neconstituționalității art. 308 din Codul de Procedură Civilă depune la dosarul cauzei cerere în acest sens. Apreciază că art. 308 C.pr.civ nu este clar, predictibil și echivoc astfel încât să elimine orice confuzie în procesul de interpretare și aplicare a acestuia, încălcând prevederile art. 21 alin. 1,2 și 3 coroborate cu art. 126 alin. 1 și 2 din Constituție. Învederează că excepția este admisibilă și respectă dispozițiile art. 29 alin. 1-4 din Legea nr. 47/1992, respectiv excepția de neconstituționalitate a fost ridicată în fața instanței de recurs în calitate de recurente-reclamante, sunt în vigoare dispozițiile art. 308 C.pr.civ iar Curtea Constituțională nu s-a pronunțat până în prezent cu privire la acest aspect. Apreciază că art. 308 C.pr.civ a fost interpretat greșit în prezenta cauză. În privința cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, apreciază că sunt îndeplinite prevederile art. 519 alin. 1 din Noul Cod de Procedură Civilă. Solicită să se aibă în vedere art. 308 C.pr.civ fost art. 384 și prevederile deciziei Curții Constituționale nr. 552/07.06.2007 prin care instanța civilă are competența de a stabili însăși că acțiunea penală nu poate fi pusă în mișcare ori nu poate continua, inclusiv în cazul în care autorul falsului nu a fost identificat total sau parțial, urmând ca instanța civilă să cerceteze falsul, inclusiv falsul intelectual și falsul în declarații potrivit legii penale art. 326 NCPC 289 și 292 din vechiul Cod Penal.

În ședință publică, se prezintă reprezentantul intimatelor-pârâte, avocat, în baza împuternicirii avocațiale seria B nr. pe care o depune la dosar, căruia Curtea îi înmânează câte un exemplar al cererilor de sesizare a Curții Constituționale privind neconstituționalitatea

dispozițiilor art. 308 C.pr.civ și a Înaltei Curți de Casație și Justiție formulate de către recurente-reclamante.

Recurenta-reclamantă, întrebată fiind, apreciază consecința admiterii cererilor ca fiind aceea de desființare a actului în baza art. 25 alin. 3 din Noul cod de procedură penală. Totodată, învederează că la dosarul cauzei se regăsește o hotărâre judecătorească prin care se constată că autoarea intimătei-pârâte, nu a acceptat în termenul legal de 6 luni succesiunea de pe urma defunctului având cunoștință de existența, astfel au fost emise certificatele de Pe fondul recursului, solicită admiterea recursului pentru motivele arătate în cererea de recurs, fără cheltuieli de judecată.

Intimatele-pârâte, prin avocat, solicită respingerea atât a cererii de recurs cât și a cererilor formulate de către recurente-reclamante. Solicită să se aibă în vedere ca la dosarul de fond se află înscrisuri care dovedesc că înscrisul autentic a fost pus sub controlul judecătoresc și că există o sentință civilă definitivă și irevocabilă din anul prin care s-a anulat parțial Arată că interesul recurenților-reclamante este acela de a suspenda cauza în vederea judecării dosarului nr. suspendat în data de până la soluționarea prezentei cauze. Mai arată că înțelege să solicite acordarea cheltuielilor de judecată în recurs.

Curtea declară dezbaterile încheiate și reține cauza în pronunțare atât asupra cererilor de cererilor de sesizare a Curții Constituționale și a Înaltei Curți de Casație și Justiție formulate de către recurente-reclamante, cât și pe fondul recursului.

CURTEA,

Având nevoie de timp pentru a delibera, urmează să amâne pronunțarea, motiv pentru care,

DISPUNE:

Amâna pronunțarea la data de 04.03.2019.
Pronunțata în ședința publică azi 25.02.2019.

Președinte,

.....

Judecător,

.....

Judecător,

.....

Grefier,

.....

DOSAR NR. 30261/300/2016

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A IV-A CIVILĂ
ÎN CHEIERE
Ședința publică din data de **04.03.2019**
Curtea constituită din:
PREȘEDINTE:
JUDECĂTOR:
JUDECĂTOR:
GREFIER:

CURTEA,

Curtea în aceeași compunere și pentru aceleași motive,

DISPUNE:

Amână pronunțarea la data de 11.03.2019.
Pronunțată în ședință publică, azi, 04.03.2019

Președinte,

.....

Judecător,

.....

Judecător,

.....

Grefier,

.....

DOSAR NR. 30261/300/2016

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A IV-A CIVILĂ
ÎNCHIEIERE
Ședința publică din data de **11.03.2019**
Curtea constituită din:
PREȘEDINTE:
JUDECĂTOR:
JUDECĂTOR:
GREFIER:

CURTEA,

Curtea în aceeași compunere, față de imposibilitatea constituirii completului de judecată, amână pronunțarea la data de 12.03.2019.

DISPUNE:

Amână pronunțarea la data de 12.03.2019.
Pronunțată în ședință publică, azi, 11.03.2019

Președinte,

.....

Judecător,

.....

Judecător,

.....

Grefier,

.....

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A IV-A CIVILĂ

Dosar nr. 30261/300/2016

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A IV-A CIVILĂ

ÎNCHEIERE

Ședința publică din data de 12.03.2019

Curtea constituită din:

PREȘEDINTE:

JUDECĂTOR:

JUDECĂTOR:

GREFIER:

Pe rolul Curții se află soluționarea recursului civil declarat de către recurențele-reclamante și, împotriva deciziei civile nr., pronunțată în dosarul nr. de, în contradictoriu cu întimările-pârâte și, având ca obiect „acțiune în constatare”.

Dezbaterile asupra cererii au avut loc în ședința publică din data de 25.02.2019, fiind consemnate în încheierea de la acea dată care face parte integrantă din prezenta hotărâre, când, Curtea având nevoie de timp pentru a delibera, dar și pentru a da posibilitate părților să depună concluzii scrise, a amânat pronunțarea la data de 04.03.2019, 11.03.2019, respectiv 12.03.2019 când a decis următoarele:

CURTEA,

Deliberând asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, constată următoarele:

I. Constată admisibilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, pentru următoarele considerente:

Condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 alin.1 Cod proc.civ. sunt îndeplinite în cauză:

1. *existența unei cauze aflate în curs de judecată*

Această condiție este îndeplinită deoarece litigiul în legătură cu care s-a formulat sesizarea se află în curs de judecată, pe rolul Curții de apel București – Secția a IV-a civilă.

2. *cauza să fie soluționată în ultimă instanță*

Această condiție este îndeplinită, deoarece Curtea de Apel București urmează să soluționeze cauza în ultimă instanță prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești care este definitivă, potrivit art. 634 alin.1 pct. 5 C.pr.civ. coroborat cu art. 483 alin. 1 C.pr.civ., Curtea de apel fiind investită cu soluționarea căii de atac a recursului.

3. *de lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 308 Cod procedură civilă coroborat cu art. 549¹ Cod de procedură penală, în contextul unei acțiuni privind constatarea falsului unui certificat de moștenitor autentificat de notarul public, depinde soluționarea pe fond a litigiului dedus judecății.*

Condiția este îndeplinită, deoarece a respins acțiunea având ca obiect cercetarea falsului pretins săvârșit prin emiterea certificatului de pe motiv că dispozițiile art. 308 C.pr.civ. impun drept condiție de fond, pentru ca instanța civilă să aibă competența să cerceteze falsul, aceea ca acțiunea penală să nu poate fi pusă în mișcare ori să nu poată continua. Or, a arătat prima instanța de fond, nici verificarea acestei condiții și nici cercetarea infracțiunilor nu intră în sfera de competență a instanței civile, rolul instanței civile apărând ca fiind subsidiar și complementar instanței penale. S-a mai reținut că, în cadrul procedurii civile, instanța civilă nu poate verifica dacă notarul a cercetat sau nu acceptarea succesiunii în termen, deoarece instanța civilă – spre deosebire de organele de urmărire penală sau instanța penală – dispune exclusiv de mijloacele de probă prevăzute expres și limitativ de Codul de procedură civilă.

La rândul său, a confirmat raționamentul pentru care prima instanță a respins acțiunea în stabilirea falsului, arătând că, în interpretarea art. 308 C.pr.civ., cercetarea unor pretinse infracțiuni de fals nu se poate realiza de către o instanță civilă, în locul unei instanțe penale, nefiind îndeplinită nici condiția ca anterior să se fi reținut de un organ penal că acțiunea penală aferentă nu poate fi pusă în mișcare sau nu poate continua.

Aceste considerente, pentru care instanțele de fond au respins cererea de chemare în judecată, au fost criticate de către recurente-reclamante, în cadrul motivului de recurs întemeiat pe cazul de recurs prevăzut de art. 488 alin. 1 pct. 8 C.pr.civ. – când hotărârea a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a normelor de drept material. Astfel, recurentele au susținut o greșită aplicare și interpretare a dispozițiilor art. 308 C.pr.civ., arătând argumentele pentru care consideră că în mod greșit instanțele anterioare au considerat că instanța civilă nu poate cerceta falsul, in rem, prin orice mijloace de probă.

Așadar, Curtea constată că de modul de interpretare a dispozițiilor art. 308 C.pr.civ. depinde soluționarea pe fond a recursului.

Mai este de precizat aspectul că admisibilitatea cercetării falsului pe cale principală, respectiv a acțiunii directe întemeiate pe dispozițiile art. 308 C.pr.civ., a intrat sub puterea lucrului judecat, prin neapelarea de către intimatele-pârâte a încheierii din data de prin care a respins excepția de inadmisibilitate a acțiunii.

4. chestiunea de drept enunțată este nouă

În jurisprudența sa, Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, a statuat în sensul că „cerința noutății este îndeplinită atunci când chestiunea de drept își are izvorul în reglementările recent intrate în vigoare, instanțele nu i-au dat, încă, o anumită interpretare și aplicare la nivel jurisprudențial ori dacă se impun anumite clarificări, într-un context legislativ nou sau modificat față de cel anterior, de natură să impună reevaluarea sau reinterpretarea normei de drept analizate” (decizia nr. 1/2014 publicată în M. Of. nr. 260 din 9 aprilie 2014, decizia nr. 14/2015 publicată în M. Of. nr. 736 din 1 octombrie 2015, decizia nr. 59/2017 publicată în M. Of. nr. 871 din 6 noiembrie 2017).

S-a mai statuat că, „chestiunea de drept supusă dezbaterii trebuie să fie una veritabilă, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text, fie din cauză că acest text este incomplet, fie pentru că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare” (decizia nr. 51/2017, publicată în M. Of. nr.1 din 20 septembrie 2017, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, referitoare la modalitatea de interpretare a dispozițiilor art. III alin. 1 din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea Legii fondului funciar nr. 18/1991).

Curtea constată că este îndeplinită condiția noutății, deoarece interpretarea dispozițiilor art. 308 C.pr.civ. se face într-un context legislativ nou odată cu intrarea în vigoare a noului Cod de procedură penală care a atribuit în competența judecătorului de cameră preliminară competența de desființare a unui înscris fals în caz de clasare.

În contextul vechiului Cod de procedură civilă (art. 184 din Codul de procedură civilă de la 1864 are aceeași redactare cu cea a art. 308 din noul Cod de procedură civilă), era deja

tranzat aspectul că, atunci când nu este caz de judecată penală sau acțiunea penală s-a prescris sau s-a stins, falsul se cerceta de instanța civilă, prin orice mijloace de probă, având competența de a desființa înscrisul falsificat, total sau parțial.

Odată cu intrarea în vigoare a noului Cod de procedură penală, dispozițiile paralele din Codul de procedură civilă care dau în competența instanței civile cercetarea falsului, prin orice mijloace de probă, respectiv din Codul de procedură penală care dau în competența instanței penale procedura desființării unui înscris falsificat, sunt de natură să dea naștere unor interpretări divergente din partea instanțelor judecătorești, cu riscul unei practici judiciare viitoare neunitare.

5. Problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare sau a unei alte sesizări pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție consultate la data pronunțării asupra prezentei sesizări.

II. Expunerea succintă a procesului:

Prin cererea înregistrată pe rolul sub numărul, reclamantele și au solicitat instanței ca, prin hotărârea pe care o va pronunța în contradictoriu cu pârâtele și, să constate că/..... autenticat de notarul public atestă o situație care nu corespunde realității și anume atestă în fals că este moștenitoare legală a defunctului și să cerceteze falsul în baza art. 308 Cod de procedură civilă întrucât acțiunea penală nu mai poate fi pusă în mișcare întrucât a intervenit prescripția, infracțiunile fiind săvârșite în

În motivare, reclamantele au arătat că/..... autenticat de notarul public, emis cu privire la succesiunea de pe urma defunctului, atestă în mod fals că numita este moștenitoare legală a acestuia și că masa succesorală se compune din haine și cota de 1/8 din dreptul de concesiune asupra unui loc de veci.

Prin sentința civilă nr., dosar nr., pronunțată de, instanța a constatat că nu este moștenitoare legală a defunctului, întrucât nu a acceptat succesiunea de pe urma defunctului în termenul de 6 luni de la- data decesului.

În plângerea penală înregistrată la la Parchetul de pe lângă a recunoscut că nu a acceptat succesiunea după defunct și a declarat în fals, la 19 ani de la emiterea certificatului de moștenitor/..... și deși era în posesia acestui certificat de moștenitor, că nu a dezbătut succesiunea după defunct.

În timpul interogatoriului luat numitei în dosar nr., aceasta a recunoscut că în a fost personal la notarul public, căruia i-a arătat certificatul de moștenitor nr., care constata că unicul moștenitor al defunctei este soțul, masa succesorală fiind compusă din suma de lei aflată pe carnetul CEC. Notarul public, deși cunoștea existența, i-a emis la numitei certificatele de moștenitor nr./..... și nr., săvârșind infracțiunea de fals intelectual.

Reclamantele au susținut că notarul de stat a emis prin fals intelectual în mod ilegal certificate de moștenitor succesive și în pentru că certificatul atestă în fals numărul, calitatea moștenitorilor legali, componența masei succesorală. Certificatul constată în mod fals atât calitatea de moștenitoare legală a lui cât și componența masei succesorală. Ambele certificate s-au eliberat pe în condițiile în care și notarul știau existența și conținutul certificatului, iar nu a acceptat tacit sau expres succesiunea după defunctul în termen de 6 luni de la decesul acestuia. Prin decizia nr., dosar al Curții de Apel București, s-a dispus anularea certificatului de moștenitor nr./.....

Prin sentința civilă nr., dosar nr., s-a dispus anularea parțială a certificatului de moștenitor nr./....., cât privește compunerea masei succesorală relativ la rubrica

imobile, menținând toate celelalte mențiuni ca fiind valabile. Sentința a devenit irevocabilă prin constatarea perimării recursului, instanța de recurs neavând în vedere autoritatea de lucru judecat a sentinței civile nr., dosar nr.

La data de, *reclamantele au depus precizări*, în sensul că solicită constatarea falsului, întrucât acțiunea penală nu mai poate fi pusă în mișcare pe motiv că a intervenit prescripția, infracțiunile fiind săvârșite în, Au precizat că solicită să se constate falsul intelectual săvârșit de notarul public și infracțiunea de fals în declarații săvârșită de, iar certificatul atestă o situație care nu corespunde realității și anume atestă în fals că este moștenitoarea legală a defunctului

Pârâtele au formulat întâmpinare, prin care au invocat excepția inadmisibilității, excepția autorității de lucru judecat și, pe fond, au solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea excepției inadmisibilității, au precizat că nu se poate constata o situație de fapt și art. 308 C.proc.civ. nu autorizează cercetarea falsului pe cale principală, ci exclusiv pe cale incidentală, în acțiuni preexistente.

Cu privire la excepția autorității de lucru judecat au arătat că, prin sentința civilă nr., dosar nr., s-a dispus anularea parțială a certificatului de moștenitor nr. /, cât privește compunerea masei successorale relativ la rubrica imobile, instanța menținând toate celelalte mențiuni ca fiind valabile, motiv pentru care nu se poate analiza din nou valabilitatea certificatului.

Au arătat că, prin /, s-a constatat că este unică moștenitoare a defunctului, iar, conform certificatului de moștenitor nr., eliberat de pe urma aceluiși defunct, s-a constatat unică moștenitoare a defunctului numita în calitate de soră, avându-le, la rândul său, ca moștenitoare pe numitele și Aceste certificate coexistă în mod inexplicabil, motiv pentru care pârâtele arată că au solicitat constatarea nulității absolute a certificatului de moștenitor nr., fiind în curs de soluționare dosar nr. pe rolul Curții de Apel București.

Au mai subliniat că, prin sentința civilă nr. pronunțată de București în dosar nr., s-a admis excepția autorității de lucru judecat, respingându-se cererea de constatare a nulității certificatului de moștenitor nr. pentru autoritate de lucru judecat.

Prin încheierea din data de, *instanța a respins ca neîntemeiată excepția inadmisibilității*, reținând că nu există un fine de neprimire prin raportare la art. 308, la condițiile acțiunii în constatare și la motivarea cererii de chemare în judecată.

Prin *Sentința civilă*, București a respins excepția autorității de lucru judecat ca neîntemeiată, a respins acțiunea ca neîntemeiată, reținând că:

În raport de dispozițiile art. 432 raportat la art. 430 alin. 1 C.proc.civ., autoritatea de lucru judecat presupune o triplă identitate – de părți, obiect și cauză, cerințe ce nu sunt îndeplinite.

Cât privește sentința civilă nr., pronunțată în dosar nr. de București, definitivă prin respingerea apelului, instanța constată că obiectul respectivei cauze a vizat constatarea nulității absolute a certificatului de moștenitor nr. /, Or, văzând precizările depuse de reclamantă în prezenta cauză și conținutul acțiunii introductive, instanța reține că prezenta acțiune este întemeiată pe dispozițiile art. 308 C.proc.civ., fiind o acțiune în stabilirea falsului.

Prin urmare, atât obiectul acțiunii, cât și cauza juridică au caracter diferit, motiv pentru care a respins ca neîntemeiată excepția autorității de lucru judecat invocată în raport de această sentință. Aceleași considerente sunt pe deplin aplicabile și în privința sentinței civile nr., pronunțată de București în dosar nr., obiectul respectivei cauze fiind constatarea nulității absolute a certificatului de moștenitor nr. /

Referitor la s. civ. nr., modificată prin dec. civ. nr., pronunțată în dosar nr., instanța a reținut că, deși, formal, obiectul acțiunii a vizat constatarea nulității absolute a certificatului de moștenitor nr. /, în susținerea cauzei de nulitate absolută, s-a

solicitat să se constate că respectivul certificat de moștenitor a fost emis prin săvârșirea de către notarul public a infracțiunii de fals intelectual și a infracțiunii de fals în declarații de către numita Totuși, motivele concrete învederate în susținerea pretinsului fals sunt expuse la f. 134 și au constat în: a) atestarea că numita s-a născut omițând numele de „.....”; b) lipsa cercetării/omisiunea verificării existenței; c) atestarea cu privire la componența masei succesoriale rămase de pe urma numitei Constanță; d) atestarea că numita este fiica defunctului

Or, văzând multiplele precizări ale reclamantei din prezenta cauză și clarificările aduse în ședința publică din data de, prima instanță a constatat că obiectul prezentei cauze vizează stabilirea falsului la emiterea certificatului de moștenitor nr./..... strict pe motiv că s-ar fi consemnat că numita a acceptat succesiunea de pe urma defunctului în termenul de 6 luni. Ca atare, acest aspect nu a fost cercetat pe fond de hotărârile menționate, motiv pentru care a respins ca neîntemeiată excepția autorității de lucru judecat.

Totuși, prin raportare la art. 430 alin.2 C.proc.civ., instanța a arătat că va avea în vedere susținerile intimatelor cât privește efectul pozitiv al autorității de lucru judecat, iar nu ca excepție, în sens clasic, în măsură în care se va stabili incidența autorității de lucru judecat la nivel de considerent decisiv în raport de hotărârile menționate.

Procedând la soluționarea pe fond a cauzei, analizând întreg materialul probator administrat în prezenta cauză, instanța a reținut următoarele:

În fapt, prin/..... emis de notarul public, s-a stabilit că numita este unic moștenitor de pe urma defunctului, decedat la data de

În drept, instanța a reținut că este investită cu o acțiune în stabilirea falsului, întemeiată pe dispozițiile art. 308 C.proc.civ., potrivit cu care „În cazul în care, potrivit legii, acțiunea penală nu poate fi pusă în mișcare ori nu poate continua, cercetarea falsului se va face de către instanța civilă, prin orice mijloace de probă”.

Prin urmare, cu titlu preliminar, deși doctrina și jurisprudența admit posibilitatea investirii instanței civile cu o acțiune în stabilirea falsului pe cale principală – motiv pentru care s-a respins excepția inadmisibilității, invocată de pârâte – totuși, în aplicarea respectivului articol, o condiție de fond ce se impune a fi verificată este aceea ca acțiunea penală să nu poate fi pusă în mișcare ori să nu poate continua. Rațiunea acestei condiții este logică, în raport de rolul instanței civile sub aspectul cercetării infracțiunilor – care nu poate apărea decât ca fiind subsidiar și complementar instanței penale. Or, în prezenta cauză, reclamantele nu au făcut dovada pretensei prescripții a răspunderii penale invocate – care nu poate fi analizată de instanța civilă și nici nu poate fi asumată ca dovedită strict pe considerentul că reprezintă un fapt necontestat de partea adversă, fiind necesară existența unei ordonanțe/hotărâri judecătorești pronunțate de instanța penală care să statueze asupra imposibilității de punere în mișcare/continuare a acțiunii penale. O interpretare contrară s-ar dovedi, fără îndoială, extrem de periculoasă pentru siguranța raporturilor juridice, dacă s-ar permite instanței civile să aprecieze asupra posibilelor cauze de întrerupere/suspendare a prescripției răspunderii penale, putându-se ajunge la soluții contrare, având în vedere și mijloacele de probă diferite de care dispun cele două proceduri – civilă, și, respectiv, penală.

La dosarul cauzei reclamantele au depus exclusiv o plângere penală pretins formulată de acestea, fără a descrie stadiul procedurii penale, nefiind indicat nici măcar un număr al dosarului penal și dacă un asemenea dosar a fost constituit (pentru ca, eventual, instanța să facă ulterior cercetări). Sub acest aspect, sarcina probei le revenea în integralitate reclamantelor, iar aceasta nu a fost complinită.

Mai mult decât atât, independent de argumentul sus-exprimat, instanța a subliniat considerentul decisiv al sentinței civile nr., modificată prin dec. civ. nr., pronunțată în dosar nr., în care s-a reținut că dosarul notarial în care s-a eliberat/..... nu mai există fizic încă din anul Or, astfel cum în mod întemeiat s-a apreciat și în respectiva decizie, legalitatea unui certificat de moștenitor sau pretinsa săvârșire a infracțiunilor de fals

intelectual și, respectiv, fals în declarații nu poate fi nicidecum apreciată doar pe baza unor prezumții simple, fiind necesară atașarea dosarelor notariale pentru a se verifica tot probatoriul administrat de notar la momentul eliberării certificatului de moștenitor nr. /

Altfel spus, cât timp, în procedura succesorală, se pot administra o serie de probe în dovedirea acceptării succesiunii în termenul de opțiune succesorală (în raport de dispozițiile art. 13 alin. 2 din Decretul nr., în vigoare la data emiterii certificatului) – și cât timp / nu identifică în cuprinsul său aceste mijloace de probă (nefiind, de altfel, nici obligatoriu să o facă, potrivit legii), în prezenta procedură civilă nu se poate verifica dacă notarul a cercetat sau nu acceptarea în termen, expresă sau tacită, a succesiunii de pe urma defunctului de către numita Aceasta cu atât mai mult cu cât instanța civilă, spre deosebire de organele de urmărire penală sau de instanța penală, dispune exclusiv de mijloacele de probă prevăzute de Codul de procedură civilă, expres și limitativ prevăzute.

Ca atare, întrucât nu se poate stabili dacă s-au administrat în dosarul notarial sub aspectul termenului în care a fost acceptată succesiunea de către numita , reaua-credință a notarului public sau a părții care a declarat că a acceptat succesiunea în termenul legal nu poate fi prezumată cum, de altfel, nu se poate prezuma săvârșirea de infracțiuni.

Pentru toate aceste considerente, așadar, reținând că sarcina probei revine reclamantei, mai ales în raport de gravitatea acuzațiilor aduse – pretinse infracțiuni de fals intelectual și, respectiv, de fals în declarații, iar această sarcină nu a fost complinită, instanța a respins ca neîntemeiată acțiunea în stabilirea falsului certificatului de moștenitor nr. /

Împotriva acestei sentințe au declarat apel reclamantele și, solicitând desființarea sentinței, să se stabilească falsul în baza art. 308 Cod de procedură civilă coroborat cu art. 289, 292 Cod penal în vigoare la, în sensul ca instanța să desființeze care atestă o situație care nu corespunde realității și anume atestă în fals că este moștenitoare a defunctului

În motivare au susținut că este evident că acțiunea penală nu mai poate fi pusă în mișcare ori nu mai poate continua întrucât este depășit de peste 20 de ani termenul de prescriere al răspunderii penale pentru infracțiunea de fals în declarații, fals intelectual de 5 ani de la data săvârșirii infracțiunii. În mod greșit prima instanță a reținut că au atașat la dosar o plângere penală formulată de ele fără indicarea numărului de dosar și a modului de finalizare, această plângere nefiind formulată de ele.

Apelantele-reclamante au reluat susținerile de la prima instanță privind recunoașterea pe care ar fi făcută în în fața parchetului și au susținut că, prin încălcarea art. 430 Cod de procedură civilă, în mod nelegal, prima instanță a calificat ca simplă prezumție și a ignorat autoritatea de lucru judecat a considerentelor sentinței civile Apelantele au făcut din nou trimitere la interogatoriile administrate în dosar, susținând că prima instanță trebuia să țină cont și de aceste probe.

Prin întâmpinarea formulată, intimatele-pârâte și au solicitat respingerea apelului ca nefondat.

În motivare, au susținut că motivarea apelantelor este confuză, că apelantele formulează un petit al apelului diferit de cele de la fond solicitând stabilirea falsului în sensul desființării certificatului de moștenitor

Intimatele-pârâte au susținut că cele reținute de prima instanță sunt corecte, că certificatul de moștenitor a fost supus controlului judecătoresc și a fost anulat în parte prin sentința în ceea ce privește compunerea masei succesoriale relativ exclusiv la rubrica „bunuri imobile”, instanța menținând toate celelalte mențiuni ale certificatului în discuție ca fiind valabile.

Prin **răspunsul la întâmpinare**, apelantele-reclamante au arătat că prin cererea completată și precizată până la primul termen au solicitat să se stabilească falsul, să se constate că notarul a săvârșit infracțiunea de fals intelectual și intimata pârâtă a săvârșit infracțiunea de fals în declarații. Prin răspunsul la întâmpinarea pârâtelor au indicat temeiul ca

fiind art. 308 Cod de procedură civilă coroborat cu art. 289, 292 vechiul Cod penal, art. 25 alin. 3 Cod de procedură penal. Apelantele au susținut că intimatele pârâte sunt în eroare și nu înțeleg că acțiunea de față este o acțiune în stabilirea falsului de către instanța civilă și, în rest, au reluat susținerile privind dovada falsului.

Prin decizia civilă nr., București a respins apelul formulat de către apelantele-reclamante și, ca nefondat. A obligat apelantele la plata către intimate a sumei de, cheltuieli de judecată. Cu drept de recurs în termen de 30 de zile de la comunicare.

Pentru a pronunța această decizie, a constatat în primul rând că, așa cum au invocat și intimatele-pârâte, prin cererea de apel apelantele au formulat cereri noi în apel atâta timp cât, pe lângă solicitarea de stabilire a falsului în baza art. 308 Cod de procedură civilă, 289, 292 Cod penal forma în vigoare în, în apel au solicitat și desființarea certificatului de moștenitor.

Nici prin cererea de chemare în judecată, nici prin precizările de la prima instanță din reclamantele nu au solicitat și desființarea certificatului de moștenitor. Dimpotrivă, reclamantele au susținut repetitiv că acțiunea lor nu este o acțiune în anularea certificatului de moștenitor și au reiterat precizarea obiectului cererii, respectiv, constatarea fals pe art. 308 Cod de procedură civilă. Au formulat și cerere specială de rectificare a obiectului în ECRIS din „acțiune în constatare” în „acțiune stabilire fals art. 308 cpc” chiar de două ori. Chiar și în răspunsul la întâmpinarea din apel, apelantele-reclamante au arătat ce au solicitat primei instanțe - să se stabilească falsul, să se constate falsul intelectual, falsul în declarații și nu au menționat că ar fi solicitat primei instanțe și „desființarea” actului.

Considerentele din încheierea din pronunțată în dosarul asociat dosarului primei instanțe/al conform cărora s-ar fi solicitat cercetarea falsului și, în consecință, „desființarea înscrisului constatat ca fiind fals în acord cu art. 25 alin. 3 Cod procedură penală” nu au efect juridic. Obiectul unei cauze este stabilit de un reclamant, nu de instanță. O instanță nu poate proceda la completarea obiectului sau a temeiurilor unei acțiuni, cu atât mai puțin o instanță în soluționarea unei cereri de reexaminare taxă de timbru. Încheierea pronunțată într-un dosar având ca obiect reexaminare taxa de timbru nu are, conform art. 535 Cod de procedură civilă, autoritate de lucru judecat, fiind o încheiere pur necontencioasă pronunțată în urma unei ședințe care se soluționează fără citarea pârâților.

Or, absolut prin nicio cerere formulată până la primul termen de judecată din, reclamantele nu au solicitat „desființarea” certificatului de moștenitor, nu au invocat ca temei art. 25 alin. 3 Cod de procedură penală, ci reclamantele au arătat expres și repetitiv că nu au investit instanța cu o acțiune în nulitate. De altfel, nici ulterior pronunțării acestei încheieri din dosarul asociat din, până la primul termen de judecată din, nu au invocat în fața primei instanțe că totuși ar solicita o „desființare” de act. Iar dacă ar fi invocat aceasta, s-ar fi pus problema coerenței propriilor solicitări, atâta timp „nu solicită anularea act, dar solicită desființare act” nu ar fi avut niciun sens din punct de vedere juridic. „Desființare” act vizată de art. 25 alin. 3 Cod de procedură penală se traduce în civil ca nulitate act, neexistând în dreptul civil românesc instituția juridică generică a „desființării unui act juridic”, ci numai instituții juridice care duc la o desființare a unui act în sens comun, dar care presupun, în sens juridic, fie o anulare, fie o reziliere, fie o rezoluțiune, fie o revocare, iar din natura temeiului „desființării” vizate de art. 25 alin. 3 Cod de procedură penală – săvârșirea unei infracțiuni de fals - este evident, că „desființarea” vizată de art. 25 alin. 3 Cod de procedură penală este în drept o anulare de act.

Contrar susținerilor apelantelor-reclamante din răspunsul la întâmpinare în apel, prin răspunsul la întâmpinarea din prima instanță, înregistrat la data de, reclamantele nu au indicat și art. 25 alin. 3 Cod de procedură penală. Cu atât mai puțin nu au formulat o cerere de „desființare” certificat. Dimpotrivă, pentru al doilea termen din, reclamantele au depus încă o cerere în scris de modificare a mențiunilor din ECRIS în sensul că obiectul dosarului este acțiune în stabilire fals și au susținut această cerere și verbal în ședința din De

abia la acest al doilea termen de judecată din, după discutarea cererii lor de îndreptare eroare din încheiere și din ECRIS și de abia după susținerea de către pârâte a excepției inadmisibilității, reclamantele au invocat verbal art. 25 alin. 3 Cod de procedură penală, dar și aceasta fără a fi învederat că solicită și desființarea certificatului. Or, o instanță nu este ținută de un articol de lege invocat de o parte, ci de temeuri de drept invocate, ca situații de fapt calificate juridic și de obiect, așa cum este el formulat de o parte. Astfel, și dacă reclamantele ar fi invocat art. 25 alin. 3 Cod de procedură penală și în cererile depuse până la primul termen de judecată conform art. 204 Cod de procedură civilă, față de manifestările exprese și repetitive de voință ale lor la prima instanță conform cărora nu solicită anularea certificatului de moștenitor, ci numai stabilire fals/stabilire autori ai falsurilor, prima instanță nu fost investită nici explicit, nici implicit nici cu o acțiune, lipsită de sens juridic, în „desființare” certificat, nici cu o acțiune, reglementată de lege, în anularea certificatului de moștenitor, astfel că, așa cum au invocat și intimamente-pârâte, prin cererea de apel apelantele au formulat o cerere completatoare, motiv pentru care, raportat la art. 478 alin. 1 Cod de procedură civilă care interzice formularea de cereri noi în apel, va analiza apelul în limitele a ceea ce a fost supus judecării la prima instanță (de altfel, și dacă ar fi fost formulat și un astfel de capăt de cerere, soluția în cauză nu se schimba, această cerere depinzând de soluția pe cererea de stabilire fals, stabilire autori ai falsurilor).

Analizând apelul în aceste condiții, a constatat că, contrar susținerilor apelantelor-reclamante, în mod corect s-a reținut de către prima instanță că, potrivit art. 308 Cod de procedură civilă, o acțiune în constatare în instanța civilă a falsului este supusă condiției ca anterior să se fi reținut de un organ penal că acțiunea penală aferentă nu poate fi pusă în mișcare sau nu poate continua, tocmai pentru că o astfel de cercetare a unui fals nu se poate realiza de către o instanță civilă, în locul unei instanțe penale, decât excepțional, cu respectarea condițiilor limitative. Așa cum a arătat și prima instanță, pretinsa prescripție a răspunderii penale nu poate fi apreciată de către instanța civilă doar față de data pretinsei săvârșiri a unei infracțiuni în condițiile în care și în materie de prescripție a răspunderii penale există cauze de întrerupere, de suspendare asupra cărora instanța civilă nu are drept să se pronunțe tangențial într-o acțiune civilă. Art. 308 Cod de procedură civilă prevede expres că doar cercetarea falsului se face de către instanța civilă, nu și cercetarea posibilității sau imposibilității de punere în mișcare sau de continuare a acțiunii penale.

În ceea ce privește reținerea primei instanțe privind inexistența fizică a dosarului notarial în care s-ar fi făcut pretinsele falsuri, a constatat că aceasta este corectă, contrar susținerilor apelantelor, atâta timp cât se invocă un pretins fals intelectual, instanța trebuie să verifice în concret ce a făcut, ce nu a făcut, ce a avut la dispoziție și ce nu a avut la dispoziție, ce a avut în vedere, ce nu a avut în vedere notarul căruia i se impută această infracțiune, nu doar ce susțin, declară, recunosc, afirmă părțile sau alte persoane. Casarea actelor, darea lor spre topire sunt operațiuni specifice procesului de arhivare și consecințele acestor proceduri nu pot fi suportate decât de către cel care nu decide să promoveze o astfel de acțiune imediat ce a luat cunoștință de actul juridic care ar fi avut la bază pretinse infracțiuni, cu atât mai mult cu cât actul avea o vechime considerabilă.

Mai mult, a constatat că, atâta timp cât, așa cum a arătat mai sus, apelantele-reclamante au investit instanța în mod expres cu solicitarea să se constate falsul și să se constate că notarul a săvârșit infracțiune de fals intelectual, numita ar fi trebuit să fie pârât în cauză pentru că se impută în mod expres săvârșirea unei infracțiuni de către aceasta în calitate de notar. Numai o acțiune clasică de nulitate certificat de moștenitor se judecă numai cu persoana interesată și cu persoanele menționate ca moștenitor în certificat, nu și cu notarul care a întocmit actul. Dar, apelantele-reclamante nu au investit instanțele cu o acțiune în nulitate, ci expres cu o acțiune în constare fals, solicitând să se constate că notarul a săvârșit infracțiunea de fals intelectual.

În eventualitatea în care numita ar fi fost decedată la data introducerii acțiunii (reclamantele nu au făcut dovada certă că aceasta ar fi sau nu ar mai fi în viață), această

acțiune în stabilire fals pe latura vizând infracțiunea de fals intelectual ar fi fost vădit nejustificată, pentru că, nici Codul de procedură penală în vigoare în, nici Codul de procedură penal actual nu permit constatarea săvârșirii unei infracțiuni în raport de un pretins infractor odată ce aceasta a decedat, ci numai cât timp acesta este în viață.

Art. 13 din Codul de procedură penală 1968 și art. 18 din Codul de procedură penală actual stabileau și stabilesc că numai în caz de amnistie, prescripție, retragere a plângerii prealabile, de existență a unei cauze de nepedepsire (sau de neimputabilitate ori în cazul renunțării la urmărirea penală în Noul Cod) și numai la cererea învinutului/suspectului sau inculpatului se poate proceda la continuarea procesului penal. În cazul decesului celui învinuit însă și, cu atât mai mult, în cazul predecesului, orice acțiune penală în curs în contra acestuia se stinge, legea neprevăzând posibilitatea continuării acțiunii pe latură penală în contra decedatului la solicitarea unei părți vătămate.

Conform art. 21 din Codul de procedură penală 1968, acțiunea civilă rămânea în competența instanței penale în caz de deces al uneia din părți, introducându-se în cauză moștenitorii acesteia. Art. 24 din Codul de procedură penală actual stabilește că numai în caz de deces al părții responsabile civilmente, acțiunea civilă rămâne în competența instanței penale dacă partea civilă indică moștenitorii sau, după caz, succesorii în drepturi ai părții responsabile civilmente, în termen de cel mult două luni de la data la care a luat cunoștință de împrejurarea respectivă.

Dar, în prezentul dosar, reclamantele nici nu au indicat pe eventualii moștenitori ai numitei (cum am menționat mai sus, nici nu au făcut dovada că numita nu ar fi în viață pentru a justifica de ce nu au formulat acțiunea și direct în contra acesteia), dar, ceea ce contează este că reclamantele nu au investit prima instanță cu o acțiune civilă în sensul Codului de procedură penală, pentru că nu s-a solicitat tragerea la răspundere pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale în sensul art. 14, respectiv art. 19 din cele două Coduri de procedură, ci s-a solicitat, cum am tot arătat pe parcursul prezentei, doar stabilire fals, stabilire autori fals.

Prin urmare, cererea de stabilire fals raportată la falsul intelectual, având doar o componentă penală conform celor solicitate de reclamantele însele prin cererea de chemare în judecată, se putea judeca numai în măsura în care numita era în viață la data introducerii acțiunii și numai în măsura în care aceasta era și indicată ca pârât în acțiune.

În ceea ce privește stabilirea falsului raportat la falsul în declarații invocată în cererea de chemare în judecată, a reținut că falsul în declarații nu intră sub incidența procedurii falsului prevăzută de art. 308 Cod de procedură civilă.

Art. 308 Cod de procedură civilă nu trebuie privit izolat, ci obligatoriu în contextul Subsecțiunii IX –a din Cod de procedură civilă din care face parte și care este și intitulat „Verificarea înscrisurilor”, respectiv în contextul art. 301-307 anterioare care toate vizează numai falsuri materiale în înscrisuri sub semnătură privată sau înscrisuri autentice, nu și fals în declarații care presupune declararea de către o persoană a unor fapte sau împrejurări necorespunzătoare adevărului ori omisiunea cu știință de a declara unele date sau împrejurări.

Art. 301 Cod de procedură civilă privește contestarea scrierii ori a semnăturii, adică a unor elemente materiale. Art. 302, la fel, contestare scriere ori semnătură și se compară scrierea/semnătura, se procedează la scriere și semnare. Art. 303 se aplică în măsura în care s-a urmat procedura de la art. 302 și vizează aceeași cercetare a scrierii și semnăturii prin expertiză, respectiv o expertiză criminalistică grafoscopică sau/și tehnică a documentelor care presupun teste tehnice, chimice, fizice, grafoscopice.

Art. 304 Cod de procedură civilă vizează, de asemenea, „fals prin falsificarea scrierii sau a semnăturii” și procedura continuă la art. 305 Cod de procedură civilă și prevede și că se depune înscrisul și judecătorul va constata, prin proces-verbal, *starea materială* a înscrisului defăimat, dacă exista pe el *ștersături, adăugiri sau îndreptări*. Art. 306 și 307 sunt doar continuări ale art. 304 Cod de procedură civilă, implicit, se aplică numai în cazul invocării unui fals prin falsificarea scrierii sau a semnăturii.

Art. 308 Cod de procedură civilă nu este decât o continuare a acestei proceduri aplicabile și nu poate privi decât același fals de la art. 304 -307, adică numai *fals prin falsificare a scrierii sau semnăturii* vizat de această întreagă Subsecțiune a IX din Cod de procedură civilă. Procedura falsului din art. 308 Cod de procedură civilă nu vizează susțineri pretins false ale unei persoane la încheierea unui act, netrebuind a fi făcută confuzie între noțiunea de „fals” în sensul obișnuit, de dicționar al termenului și „procedura înscrierii în fals” prevăzută de Codul de procedură civilă și nici între infracțiunile de „fals” în toate formele reglementate de Codul penal (care includ și fals în înscrisuri, și fals material, dar și fals în declarații, și fals privind identitate, și uz de fals) și „procedura înscrierii în fals” prevăzută de Codul de procedură civilă. Și Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat în jurisprudența sa că procedura înscrierii în fals se referă la înscrisuri, ca *mijloace materiale de probă*, nu la înscrisuri ca *negotium*, ca și conținut, fond al lor.

Prin urmare, falsul în declarații nu intră sub incidența întregii Subsecțiuni a IX-a din Cod de procedură civilă și, implicit, nici sub incidența art. 308.

Față de toate aceste considerente, rezultând că în mod corect și prima instanță a reținut caracterul neîntemeiat al acțiunii așa cum a fost formulată de către reclamante, a respins apelul ca nefondat.

De asemenea, în temeiul art. 451 Cod de procedură civilă, a obliga apelantele la plata către intimata a sumei de lei, cheltuieli de judecată, reprezentând onorariul de avocat în apel.

Împotriva deciziei civile nr....., reclamantele și au declarat recurs prin care au solicitat casarea cu reținere a sentinței atacate și stabilirea falsului în baza art 308 NCPC coroborat cu art 289 si art 292 vechi Cod Penal in vigoare la si coroborat cu art 25 alin 3 NCPP , respectiv cu respectarea prevederilor art 430 alin 1 si 2, art 431 alin 2 NCPCiv si anume stabilirea falsului în ceea ce privește certificatul de moștenitor nr emis în urma def, acesta fiind rezultatul săvârșirii infracțiunii de fals în declarații de către intimata și săvârșirii infracțiunii de fals intelectual de către notarul , care în complicitate cu intimata a emis și acest certificat de moștenitor nr

Cererea de recurs a fost înregistrată pe rolul Curții de Apel București la data de

Cu privire la certificatul de moștenitor nr din au apreciat că atesta o situație care nu corespunde realității, atesta în fals ca a acceptat succesiunea după def în termenul legal prevăzut de art. 700 vechi Cod Civ si în consecința este moștenitoarea legala a acestuia , respectiv i-a permis intimatei să dobândească nelegal în în baza actului de concesiune nr , pentru sine, dreptul de concesiune asupra unui loc de veci din cimitirul ce constituie singura componenta a masei succesoriale menționata si de emis în

Cu privire la primul motiv de recurs întemeiat pe dispozițiile art. 488 alin 1 pct. 7 si anume când s-a încălcat autoritatea de lucru judecat, recurentele-reclamante au arătat că:

Prin acțiunea înregistrată în octombrie pe rolul, ce face obiectul dosarului, rejudecare fond ,reclamanții la aceea data,,e (dec) si (dec) le-au chemat în judecata pe acestea, solicitând anularea certificatului de moștenitor nr emis în urma def si sa se constate ca succesoarea lui este si ca reclamanții sunt succesorii acesteia din urma .

După ani de judecata, după rejudecarea fondului , în, sentința civila nr a rămas definitivă și irevocabilă , motiv pentru care, conform prev. art. 430 alin 1 si 2 din C Pr Civ , atât dispozitivul, cat și considerentele pe care acesta se sprijină si prin care s-a rezolvat aceasta chestiune litigioasă au autoritate de lucru judecat.

Prin sentința civila nr pronunțată în dos de către, s-a respins acțiunea reclamanților, la acea vreme,,e si si în considerente, instanța de rejudecare a fondului a constatat:

"Fata de cele expuse, instanța retine ca reclamantii nu au făcut dovada vocației succesoriale concrete a defunctei la succesiunea defunctului , astfel ca afirmațiile acestora în sensul ca au fost vătămate drepturile acestora prin emiterea certificatului de moștenitor nr. în care se constata calitatea autoarei paratelor , , de unic moștenitor al defunctului, sun neîntemeiate."

De asemenea, au apreciată că raportat la prevederilor art. 430 alin 1 și 2 coroborat cu prevederile art. 431 alin 2 NCpr civ , considerentele mai sus menționate și dispozitivul sentinței civile nr pronunțată în dos de către, definitivă și irevocabilă, au autoritate de lucru judecat și dovedește deplin următoarele:

Ca, autoarea reclamațiilor, nu a acceptat tacit sau expres succesiunea în termenul de 6 luni, prevăzut de art. 700 C civ, de la data decesului iui,

Ca reclamantii la acea data,,, și, au ascuns, premeditat, instanței de judecată ca dețin de certificatele de moștenitor nr defunctul (.....) și (def), ambele emise succesiv , în și ale căror constatări referitoare la succesori și masa succesorală contravin flagrant celor constatate în certificatul de moștenitor nr emis în urma def

Ca reclamantii la acea data,,, și știau ca certificatele de moștenitor nr și , ambele emise succesiv , în , în urma def si def sotul supraviețuitor al acesteia deținute de ani de ei au fost emise fraudulos, motiv pentru care au preferat să le ascundă instanței de judecată și au solicitat fraudulos prin acțiune , în, citam," să se constate ca succesoarea defunctului zis , decedat la , este , zis , născuta-.....

Totodată au apreciat că, în mod nelegal, cu încălcarea prev. art. 430 alin 1 și 2 și art. 431 din C Pr Civ instanța de fond și de apel, au apreciat considerentele și dispozitivul sentinței nr, dosarul al Judecătoriei sectorului 2, ca fiind simple prezumții .

Instanța de fond a ignorat aspectele menționate mai sus care dovedesc faptul ca, care are o triplă calitate de :

- intimata parata în dosarul de fata în nume propriu și în calitate de moștenitoare a defuncților și
- reclamanta în dosar, fond și rejudecare fond ,
- cea care a săvârșit infracțiunea de fals în declarații în dosarul notarial ce a stat la baza emiterii și a certificatului de moștenitor nr în și care în complicitate cu notarul care a săvârșit infracțiunea de fals intelectual la data emiterii și a acestui certificat, totul în complicitate și în scopul de a obține pentru sine dreptul de concesiune asupra unui loc de veci

Deci,, având aceasta triplă calitate știind ca a obținut și certificatul de moștenitor nr în nelegal , a preferat să le ascundă , premeditat , fata de instanța de fond și de rejudecare a fondului, și să solicite încă odată în, nelegal, deschiderea succesiunii în urma def

Au mai apreciat că, în mod nelegal, instanța de fond și de apel, cu încălcarea prev art 430 alin 1 și 2 și art. 431 din C Pr Civ și a prev art 308 C.pr.civ. care obliga instanța la ,, cercetarea falsului prin orice mijloace de proba" au ignorat considerentele și dispozitivul sentinței nr, pronunțată în dosarul nr., al Judecătoriei Sectorului 2, le-au considerat ca fiind simple prezumții și s-au limitat, formal , a constata ca în condițiile în care dosarul succesoral lipsește instanța nu mai poate cerceta falsul și prin alte mijloace de proba, precum și faptul că în mod nelegal, instanța de fond și de apel, cu încălcarea prevederilor art. 430 alin 1 și 2 și art. 431 din C Pr Civ și a prevederilor art. 308 NCp Civ, nu au cercetat falsul și prin cele dovedite și constatate de o altă instanța de judecată în, considerente și dispozitiv care au autoritate de lucru judecat. Acestea susțin ca:

- Cele stabilite cu autoritate de lucru judecat prin sentința nr, dos, al Judecătoriei sectorului 2, definitivă și irevocabilă în au legătura decisivă, cu dosarul

de fata nr care are ca obiect stabilirea falsului certificatului de moștenitor nr emis in in sensul ca acesta atesta in fals ca este moștenitoarea legala a lui

- Sentințele civile sunt pronunțate de instanța de fond si apel in dosarul de fata cu încălcarea prev art. 430 alin 1 si 2 si art. 431 din C Pr Civ si a prevederilor art. 308 NCp Civ care obliga instanța la " cercetarea falsului prin orice mijloace de proba ", noțiunea de fals având înțelesul prevăzut de legea penala in vigoare in art. 289 si 292 Cod Penal.

- Prin hotărârea recurata se menține ca legal certificatul de moștenitor nr din care atesta in fals ca moștenitoarea legala a lui este ceea ce contravine atat considerentelor cat si dispozitivului sentința nr pronunțată în dosarul al Judecătoriei sectorului 2, definitiva si irevocabila in

Cu privire la cel de-al doilea motiv de recurs prevăzut de art. 488 alin. 1 pct. 8 - când hotărârea a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a normelor de drept material, recurentele-reclamante au arătat că:

În mod nelegal, cu nerespectarea prevederilor art. 308, numit "Cercetarea falsului de către instanța civila "cap IX" "verificarea înscrisurilor" NCPR Civ, instantele de fond si de apel considera următoarele:

Ca instanța civila (fond, apel), in cazul acțiunii de fata, principale, întemeiate pe prevederile art. 308 NCPR CIV nu poate constata ca acțiunea penala nu poate fi pusa in mișcare ori nu poate continua motivând ca doar instanța penala poate constata aceasta;

Ca noțiunea de fals din cuprinsul art. 308 NCPR CIV se limitează doar la acele aspecte prevăzute la art. 304 si 305 alin 1 NCPRCIV si nu include si acele falsuri in înscrisuri reglementate de prevederile

Art. 320 - Falsul material în înscrisuri oficiale, NCpen

Art. 321 - Falsul intelectual, NCpen

Art. 322 - Falsul în înscrisuri sub semnătură privată NCpen

Art. 326-Falsul în declarații, NCpen

Ca instanța civila nu poate cerceta fapta, in rem, prin orice mijloace de proba, in cazul imposibilității punerii in mișcare a acțiunii penale si tragerii la răspundere a făptuitorilor, a complicilor, chiar dacă fapta despre care a fost sesizata prezintă pericol social.

De asemenea, au arătat că art. 509 din NCpr civ obiectul si motivele revizuirii, al 1. pct 3, teza 2 si anume "In cazul in care constatarea infrațiunii nu se mai poate face printr-o hotărâre penala, instanța de revizuire se va pronunța mai întâi, pe cale incidentala, asupra existentei sau inexistentei infrațiunii invocate in acest ultim caz va fi citat si cel învinuit de săvârșirea infrațiunii"

In cazul de fata fiind vorba de o acțiune principala care are ca obiect stabilirea falsului in condițiile in care constatarea infrațiunii nu se mai poate face printr-o hotărâre penala si in care instanța are obligația de a se pronunța asupra existentei infrațiunii invocate de acestea, asupra faptei, in rem.

Recurentele au mai arătat că:

Prin decizia Curții Constituționale nr. 552 din 7 iunie 2007, publicată in MO nr 456/05.07.2007 se reglementează competenta instanței civile de a dispune desființarea totala sau parțial a unui înscris falsificat, in cazurile in care instanța penala nu poate fi sesizata , autorul falsului nu a fost identificat, fie ca acțiunea penala s-a stins . Textul de lege criticat (art 184 cpr civ, reglem uit 308NCproc civ) este considerat constituțional întrucât" instanța civila poate recurge la toate mijloacele de proba care pot fi folosite și de instanța penală pentru a stabili dacă un înscris este fals, fără a se pronunța însă cu privire la vinovăția unei persoane sau cu privire la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penala, fiind astfel asigurat dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil."

In cazul de fata prin sentința recurata s-a menținut ca valabil a certificatului de moștenitor nr/..... care prevede ca este moștenitoarea legala a lui , fapt

ce este de natura a le vătămă drepturile recunoscute prin certificatul de moștenitor nr care constata calitatea autoarei acestora,, de unica moștenitoare a defunctului

În cazul de față mărturisirea extrajudiciară a intimății parate, sub semnătura, din în plângerea penală împotriva acestora înregistrată la Parchetul de pe lângă, Mărturisirea judiciară a intimății parate, în anul în fața instanței de recurs, dos CAB, în timpul interogatoriului luat acesteia personal de către instanța de apel face dovada deplină conform art 349 alin 1 NC PR CIV împotriva acesteia, nu poate fi revocată și nu poate fi considerată o simplă prezumție așa cum persista nelegal în a menționa instanțele de fond și apel.

Totodată, a arătat că autoritatea de lucru judecat atât a considerentelor cât și a dispozitivului sentinței civile nr, dosar, rejud fond, definitivă și irevocabilă din pe care a susținut-o la pct. I din cererea de recurs, dovedesc că certificatul de moștenitor nr (def și certificatul de moștenitor, nr (def-.....), emise succesiv în fraudulos, o menționează fraudulos pe ca moștenitoare a defuncțiilor pentru cota de 1/2 din dreptul de concesiune asupra unui loc de veci din cimitirul, menționează nelegal raportată la cele constatate prin certificatul de moștenitor nr {def și prin certificatul de moștenitor nr atât ca număr și calitate succesorală cât și ca masă succesorală.

De asemenea, recurențele au subliniat următoarele

- reclamanții din dosarul, rej fond, Jud sect 2,, și nu au contestat niciodată certificatul de moștenitor nr emis în urma def , dec, care stabilește un unic moștenitor legal al acesteia și anume, soț supraviețuitor și o masă succesorală compusă din suma de Iei aflați pe carnetele CEC;

- intimățile parate din dosarul de față, în nume propriu și în calitate de moștenitoare a celor 2 de mai sus precum și nu au contestat nici la fond și nici în apel ca faptele s-ai/*¹ desfășurate așa cum rezulta din cele 3 dovezi prezentate pe larg atât în cererea de chemare în judecată cât și în apel;

- intimățile parate în întâmpinarea depusă în apel nici măcar nu au preluat motivația din hotărârea pronunțată la fond în dosar

- certificatele de moștenitor nr , în prezent anulate, și certificatul de moștenitor nr , emise succesiv în au fost obținute de în complicitate cu un notar în scopul dobândirii pentru sine a dreptului de concesiune asupra unui loc de veci, ceea ce s-a și întâmplat la momentul emiterii actului de concesiune nr de către administrația cimitirului în baza certificatelor de moștenitor nr și nr , emise succesiv în

- sentința nr 3895/08.04..... pronunțată în dosar nr , definitivă și irevocabilă, pronunțată în contradictoriu cu paratele și , în 4 ani de judecată, instanța a dispus anularea mențiunilor de la rubrica " masă succesorală din CM/.....). În consecință în prezent CM/..... fiind un certificat de calitate de moștenitor.

Totodată, au apreciat că în mod nelegal, cu încălcarea prevederilor art. 308 NC.pr.civ. instanța de fond și de apel consideră că nu au făcut dovada că acțiunea penală aferentă nu se mai poate pune în mișcare și că pretinsa prescripție a răspunderii penale nu poate fi apreciată de instanța civilă față de data de data emiterii certificatului de moștenitor nr. a cărui fals a solicitat a se stabili, în condițiile în care pot exista cauze de întrerupere, de suspendare.

Au apreciat că raportat la: - data emiterii certificatului de moștenitor nr a cărui fals au solicitat a se stabili și anume a faptului că au trecut de atunci și până în prezent peste 37 de ani, a termenului de 7 ani de prescripție a răspunderii penale stabilit conform art. 122 alin 1 lit d și alin 3 vechi Cod Penal coroborat cu art. 289 și 292 vechi Cod este evident că acțiunea penală nu se mai poate pune în mișcare.

Totuși având în vedere prev. art. 16 alin 1 lit. e din NCPP acestea vor înregistra la Parchetului de pe lângă Înalta Curte plângerea penală pentru a se constata faptul că acțiunea penală nu se poate pune în mișcare întrucât a intervenit prescrierea, pe acest aspect.

În susținerea celor afirmate mai sus, au atașat plângerea penală împotriva intimitei și a notarului înregistrată.

Totodată, în baza art. 519 C.pr.civ au solicitat sesizarea ICCJ în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile asupra chestiunii de drept ridicate de instanța de apel care considera, în opinia acestora nelegal și restrictiv, ca:

- instanța civilă nu poate constata că acțiunea penală nu poate fi pusă în mișcare ori nu poate continua raportat la prev. art. 308 NCPR CIV

- Ca noțiunea de fals din cuprinsul art. 308 NCPR CIV se limitează doar la acele aspecte prevăzute la art. 304 și 305, alin 1 NCPR CIV și nu include și acele falsuri în înscrisuri reglementate de prevederile:

Art. 320 - Falsul material în înscrisuri oficiale NCpen

Art. 321 - Falsul intelectual, NCpen

Art. 322 - Falsul în înscrisuri sub semnătură privată NCpen

Art. 326 - Falsul în declarații NCpen

Ca instanța civilă nu poate cerceta fapta, in rem, prin orice mijloace de probă, în cazul imposibilității punerii în mișcare a acțiunii penale și tragerii la răspundere a făptuitorilor, a complicilor, chiar dacă fapta despre care a fost sesizată prezintă pericol social, iar hotărârea prealabilă va lamuri aspectele de mai sus și depinde de soluționarea pe fond a cauzei de față, chestiune nouă asupra căreia ICG nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii. Au solicitat ca Înalta Curte de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept prezentată mai sus și cu care solicită să fie sesizată.

Fata de cele mai sus, au solicitat admiterea recursului, casarea cu reținere a hotărârii recurate și stabilirea falsului în baza art. 308 NCPC coroborat cu art. 289 și art. 292 vechi Cod Penal în vigoare la și coroborat cu art. 25 alin 3 NCPP, respectiv cu respectarea prevederilor art. 430 alin 1 și 2, art. 431 alin 2 NCPCiv și anume stabilirea falsului în ceea ce privește certificatul de moștenitor nr emis în în urma def, acesta fiind rezultatul săvârșirii infracțiunii de fals în declarații de către intimata -recurenta și săvârșirii infracțiunii de fals intelectual de către notarul , care în complicitate cu intimata-recurenta a emis și acest certificat de moștenitor nr în

Prin cererea înregistrată la dosar la data de, recurentele-reclamante au ridicat excepția de neconstituționalitate a art. 308 nou cod procedura civilă, fost art. 184 vechi cod procedura civilă, apreciind că nu este clar, predictibil și neechivoc și care să elimine orice confuzie în procesul de interpretare și aplicare al acestuia și care, în consecință, permite în prezent instanței civile să respingă o acțiune întemeiată pe art. 308 nou c pr civ pe motivele menționate mai sus încălcând prevederile art. 21 alin 1, 2 și 3 coroborate cu art. 126 alin 1 și 2 din Constituție.

În susținerea excepției au atașat:

Decizia CC nr 552/2007 în care Curtea a reținut și următoarele :

" Curtea retine ca art. 184 din Codul de procedura civilă reglementează competența instanței civile de a dispune desființarea totală sau parțială a unui înscris falsificat , în cazurile în care instanța penală nu poate fi sesizată fie pentru că autorul falsului nu a fost identificat, fie pentru că acțiunea penală s-a stins sau s-a prescris." respectiv

" ...întrucât instanța civilă poate recurge la toate mijloacele de probă care pot fi folosite și de instanța penală pentru a stabili dacă un înscris este fals , fora a se pronunța însa cu privire la vinovăția unei persoane sau cu privire la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală"

Față de acestea, au solicitat se să constate ca sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a excepțiilor de neconstituționalitate ridicate, condiții prevăzute de art. 29 alin 1-4 din Legea nr 47/1992, republicata, cu modificările și completările ulterioare. Astfel:

1. Au ridicat excepțiile de neconstituționalitate în fața instanței de recurs conform art. 29 alin 1 Legea nr 47/1992, rep, cu modificările și completările ulterioare;

2. Au ridicat aceste excepții în fața instanței de recurs în calitate de recurente-reclamante;

3. Sunt în vigoare prevederile legale invocate – art. 308 nou cod procedura civila - ca fiind neconstituționale, considerând ca acestea încalca prevederile art. 21 alin 1, 2 și 3 coroborate cu art. 126 alin 2 din Constituție.

Totodată, recurentele au solicitat suspendarea soluționării prezentului proces, în baza art. 413 alin 1 pct. 1 NCPC, până la soluționarea excepțiilor de neconstituționalitate de către Curtea Constituțională.

III. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept:

Punctul de vedere al părților asupra modului de interpretare a chestiunii de drept a fost redat pe larg în cuprinsul cererii de chemare în judecată, al motivării apelului și al recursului și al întâmpinărilor formulate în cauză.

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată:

Redarea normei de drept interne ce urmează a fi supusă dezlegării Înaltei Curți de Casație și Justiție:

Legea nr. 134/2010..... Republicată privind Codul de procedură civilă

- art. 308 Cercetarea falsului de către instanța civilă

În cazul în care, potrivit legii, acțiunea penală nu poate fi pusă în mișcare ori nu poate continua, cercetarea falsului se va face de către instanța civilă, prin orice mijloace de probă.

Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală

ART. 549¹ Procedura de confiscare sau de desființare a unui înscris în cazul clasării

(1) În cazul în care procurorul a dispus clasarea sau renunțarea la urmărirea penală, confirmată de judecătorul de cameră preliminară, și sesizarea judecătorului de cameră preliminară în vederea luării măsurii de siguranță a confiscării speciale sau a desființării unui înscris, ordonanța de clasare sau, după caz, ordonanța prin care s-a dispus renunțarea la urmărirea penală confirmată de judecătorul de cameră preliminară, însoțită de dosarul cauzei, se înaintează instanței căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță, după expirarea termenului prevăzut la art. 339 alin. (4) ori, după caz, la art. 340 sau după pronunțarea hotărârii prin care plângerea a fost respinsă ori prin care a fost confirmată ordonanța de renunțare la urmărirea penală.

(2) Judecătorul de cameră preliminară stabilește termenul de soluționare, în funcție de complexitatea și particularitățile cauzei, care nu poate fi mai scurt de 30 de zile.

(3) Pentru termenul fixat se dispune încunoștințarea procurorului și se citează persoanele ale căror drepturi sau interese legitime pot fi afectate, cărora li se comunică o copie a ordonanței, punându-le în vedere că în termen de 20 de zile de la primirea comunicării pot depune note scrise.

(4) Judecătorul de cameră preliminară se pronunță prin încheiere, în ședință publică, după ascultarea procurorului și a persoanelor ale căror drepturi sau interese legitime pot fi afectate, dacă sunt prezente. Dispozițiile cuprinse în titlul III al părții speciale privind

judecata care nu sunt contrare dispozițiilor prezentului articol se aplică în mod corespunzător.

(5) Judecătorul de cameră preliminară, soluționând cererea, poate dispune una dintre următoarele soluții:

a) respinge propunerea și dispune, după caz, restituirea bunului ori ridicarea măsurii asigurătorii luate în vederea confiscării;

b) admite propunerea și dispune confiscarea bunurilor ori, după caz, desființarea înscrisului.

(6) În termen de 3 zile de la comunicarea încheierii, procurorul și persoanele prevăzute la alin. (3) pot face, motivat, contestație. Contestația nemotivată este inadmisibilă.

(7) Contestația se soluționează potrivit procedurii prevăzute la alin. (4) de către judecătorul de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară celei sesizate ori, când instanța sesizată este Înalta Curte de Casație și Justiție, de către completul competent potrivit legii, care poate dispune una dintre următoarele soluții:

a) respinge contestația ca tardivă, inadmisibilă sau nefondată;

b) admite contestația, desființează încheierea și rejudecă propunerea potrivit alin.

(5).

Prezentarea jurisprudenței proprii instanțe, a jurisprudenței naționale/a altor state/comunitară/a drepturilor omului apreciate a fi relevantă pentru dezlegarea problemei de drept supuse analizei

Nu a fost identificată astfel de jurisprudență.

Punctul de vedere al completului de judecată asupra chestiunii de drept sesizate:

Obiectul acțiunii deduse judecății în dosarul de față constă în cercetarea și stabilirea falsului pretins săvârșit prin emiterea certificatului de moștenitor nr./....., în sensul că atestarea că este moștenitoarea legală a defunctului, ca efect al acceptării succesiunii în termenul de 6 luni, nu corespunde realității.

Temeiul juridic al acțiunii promovate de către recurente-reclamante la data de îl reprezintă dispozițiile art. 308 C.pr.civ.

Într-o primă interpretare a acestor dispoziții legale, exprimată de ambele instanțe de fond prin hotărârile pronunțate în prezenta cauză în primă instanță și în apel, prima condiție de fond – aceea ca acțiunea penală să nu poată fi pusă în mișcare sau să nu poată continua – nu poate fi analizată de instanța civilă, ci doar de un organ de cercetare penală sau de instanța penală. De asemenea, nici cercetarea pe fond a infracțiunilor de fals pretinse de către reclamante nu intră în sfera de competență a instanței civile deoarece aceasta – spre deosebire de organele de cercetare penală sau de instanța penală – nu poate verifica dacă notarul a cercetat sau nu acceptarea moștenirii în termen, atât timp cât o instanță civilă dispune doar de mijloacele de probă prevăzute expres și limitativ de Codul de procedură civilă.

Un argument în sprijinul acestei interpretări este dat de dispozițiile art. 549¹ din Codul de procedură penală, potrivit cărora competența de a se pronunța cu privire la desființarea unui înscris pretins falsificat aparține instanței penale.

Prin decizia nr. 166/2015, publicată în M. Of. nr. 264 din 21 aprilie 2015, Curtea Constituțională a constatat că, spre deosebire de Codul de procedură penală anterior (care prevedea că prin ordonanța de încetare sau de scoatere de sub urmărire penală procurorul sesiza instanța civilă competentă cu privire la desființarea totală sau parțială a unui înscris – art. 245 alin. 1 lit. c¹, art. 249 alin. 2 rap. la art. 245 lit. c¹), în prezent, odată cu intrarea în vigoare a noului Cod de procedură penală, procedura desființării unui înscris nu mai este atribuția instanței civile, ci instanței penale, respectiv judecătorului de cameră preliminară, conform art. 549¹, aceasta fiind una din procedurile speciale reglementate expres de Titlul IV din noul Cod.

De asemenea, Curtea Constituțională a analizat compatibilitatea dispozițiilor din Codul de procedură penală care dau în competența judecătorului de cameră preliminară de a soluționa sesizările având ca obiect desființarea unui înscris, constatând că acestea nu sunt afectate de vicii de neconstituționalitate, constituind expresia aplicării prevederilor art. 126 alin. 2 din Constituție potrivit cărora competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege. Curtea Constituțională a mai constatat că „opțiunea legiuitorului de a atribui judecătorului de cameră preliminară competența de a decide cu privire la (..) desființarea unui înscris, soluție diferită de cea reglementată de Codul de procedură penală din 1968, nu este de natură să încalce prevederile constituționale atâta timp cât, în cadrul acestei proceduri, există posibilitatea administrării de probe, în ședință publică, în condiții de contradictorialitate și oralitate, cu respectarea garanțiilor constituționale și convenționale referitoare la dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare”.

În cea de-a doua interpretare, dispozițiile art. 308 Cod procedură civilă prevăd fără dubiu că cercetarea falsului se face de către instanța civilă, prin orice mijloace de probă, dispoziții care nu pot primi o altă interpretare nici după intrarea în vigoare a Codului de procedură penală adoptat prin Legea nr. 135/2010, respectiv a art. 549¹ C.pr.pen.

Este deja tranșat, în procedura recursului în interesul legii, faptul că, competența de a cerceta falsul aparține instanței civile.

Or, dezlegarea dată problemei de drept judecate în procedura recursului în interesul legii este obligatorie pentru instanță, în conformitate cu prevederile art. 517 alin. 4 C.pr.civ.

Astfel, prin Decizia nr. XV/2005, publicată în M. Of. nr. 119 din 08.02.2006, Înalta Curte de Casație și Justiție - Secțiile Unite a statuat în sensul că:

În aplicarea dispozițiilor art. 14 alin. 3 lit. a) din Codul de procedură penală și a dispozițiilor art. 184 din Codul de procedură civilă, stabilesc:

1. *În cauzele în care acțiunea penală s-a stins în faza de urmărire penală, printr-o soluție de netrimitere în judecată, adoptată de procuror, acesta are calitatea de a exercita în fața instanței civile acțiunea pentru desființarea totală sau parțială a unui înscris falsificat, numai în cazurile prevăzute de art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă.*

2. *În celelalte cazuri, aceeași acțiune aparține părților.*

În considerentele acestei decizii, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că:

„Art. 14 din Codul de procedură penală, referitor la obiectul și exercitarea acțiunii civile în procesul penal, prevede la alin. 3 lit. a) că repararea pagubei se face potrivit legii civile în natură, prin restituirea lucrului, prin restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii, prin desființarea totală ori parțială a unui înscris și prin orice alt mijloc de reparare”.

„Pentru cauzele în care acțiunea penală s-a stins în faza de urmărire penală, instanța penală nefiind deci sesizată cu soluționarea acțiunii penale, nici o formă de procedură penală nu prevede competența acestei instanțe de a se pronunța cu privire la acțiunea civilă și de a dispune repararea pagubei în natură prin desființarea totală ori parțială a unui înscris sau prin orice alt mijloc de reparare.

Ca atare, în lipsa unei norme de procedură care să prevadă competența instanței penale de a soluționa acțiunea civilă în cauzele în care procurorul a adoptat o soluție de netrimitere în judecată și în raport cu prevederile art. 184 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora când nu este caz de judecată penală sau dacă acțiunea publică s-a stins sau s-a prescis, falsul se va cerceta de instanța civilă, prin orice mijloace de dovadă, competența de a dispune desființarea totală sau parțială a unui înscris falsificat, în cauzele în care acțiunea penală s-a stins în faza de urmărire penală, aparține instanței civile.

În ceea ce privește dreptul la acțiunea pentru desființarea totală sau parțială a unui înscris falsificat, exercitată în fața instanței civile, întrucât art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă prevede că Ministerul Public poate porni acțiunea civilă ori de câte ori este necesar pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale minorilor, ale persoanelor puse sub interdicție și ale dispăruților, precum și în alte cazuri expres prevăzute de lege, iar

normele de procedură sunt de strictă interpretare, procurorul are calitatea procesuală activă numai în limitele stabilite prin acest text de lege. Prin urmare, procurorul poate exercita în fața instanței civile acțiunea pentru desființarea totală sau parțială a unui înscris falsificat numai în cazurile prevăzute în art. 45 alin. 1 din Codul de procedură civilă.

În celelalte cazuri, având în vedere principiul disponibilității, ca principiu general al desfășurării procesului civil, acțiunea pentru desființarea totală sau parțială a unui înscris falsificat aparține părților”.

Potrivit art. 518 C.pr.civ., decizia în interesul legii își încetează aplicabilitatea la data modificării, abrogării sau constatării neconstituționalității dispoziției legale care a făcut obiectul interpretării.

Decizia nr. XV/2005 a avut ca obiect interpretarea dispozițiilor art. 14 alin. 3 lit. a) din vechiul Cod de procedură penală și a dispozițiilor art. 184 din vechiul Cod de procedură civilă.

Potrivit art. 14 alin. 3 lit. a) din vechiul Cod de procedură penală (obiectul și exercitarea acțiunii civile): *Repararea pagubei se face potrivit dispozițiilor legii civile:*

- a) *în natură, prin restituirea lucrului, prin restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii, prin desființarea totală ori parțială a unui înscris și prin orice alt mijloc de reparare.*

Legea nr. 29/1968 privind Codul de procedură penală, republicată în Monitorul Oficial nr. 78 din 30 aprilie 1997, cu modificările și completările ulterioare, a fost abrogată prin art. 108 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale.

Noul Cod de procedură penală adoptat prin Legea nr. 135/2010 cuprinde, în opinia instanței, aceeași soluție normativă ca și cea reglementată de art. 14 alin. 3 lit. a) din vechiul Cod de procedură penală, fapt care reiese, în opinia instanței, din dispozițiile art. 19 alin. 5 și 25 alin. 3 din noul Cod de procedură penală

De asemenea, potrivit art. 184 din vechiul Cod de procedură civilă – dispoziții care au făcut obiectul interpretării prin decizia nr. XV/2005 - *Când nu este caz de judecată penală sau dacă acțiunea publică s-a stins sau s-a prescris, falsul se va cerceta de instanța civilă, prin orice mijloace de dovadă.*

Vechiul Cod de procedură civilă a fost abrogat prin art. 83 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.

Curtea constată că aceeași soluție legislativă se regăsește și în noul Cod de procedură civilă, art. 308 preluând aproape identic conținutul art. 184 din Vechiul C.pr.civ.

Drept consecință, Curtea constată că intrarea în vigoare a noilor Coduri, de procedură civilă respectiv de procedură penală, nu este de natură să conducă la încetarea efectelor deciziei în interesul legii nr. XV/2005, atât timp cât soluția legislativă din noul act normativ este identică, în conținut, cu cea reglementată de actul abrogat.

Pentru aceste motive, în temeiul dispozițiilor art. 519 C.pr.civ., Curtea a constatat admisibilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

”În interpretarea art. 308 Cod procedură civilă adoptat prin Legea nr. 134/2010 coroborat cu art. 549¹ din Codul de procedură penală adoptat prin Legea nr. 135/2010, competența de a cerceta falsul aparține instanței civile, sau instanței penale?”.

În temeiul dispozițiilor art. 520 alin. 2 C.pr.civ., a dispus suspendarea judecării recursului.

Deliberând asupra cererii de sesizare a Curții Constituționale în vederea soluționării excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 308 C.pr.civ., Curtea constată următoarele:

Prin cererea înregistrată la dosar la data de, recurentele-reclamante au ridicat excepția de neconstituționalitate a art. 308 nou cod procedura civila, fost art. 184 vechi cod procedura civila, apreciind că nu este clar, predictibil și neechivoc și care să elimine orice confuzie în procesul de interpretare și aplicare al acestuia și care, în consecință, permite în prezent instanței civile să respingă o acțiune întemeiată pe art. 308 nou c pr civ pe motivele menționate mai sus încălcând prevederile art. 21 alin 1, 2 și 3 coroborate cu art. 126 alin 1 și 2 din Constituție .

Curtea a admis cererea de sesizare a Curții Constituționale formulată de recurentele-reclamante, constatând că, potrivit dispozițiilor art. 29 alin. 1 și 3 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, cererea de sesizare a Curții Constituționale este admisibilă dacă sunt îndeplinite următoarele condiții: 1. textul a cărei neconstituționalitate este invocată este cuprins într-o lege sau ordonanță; 2. este în vigoare, în înțelesul dat prin decizia nr. 766/2011 a Curții Constituționale; 3. nu a fost declarat neconstituțional printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale; 4. are legătură cu soluționarea cauzei.

Or, dispozițiile criticate sunt cuprinse într-o lege (Legea nr. 134/2010..... privind Codul de procedură civilă), sunt în vigoare și au legătură cu soluționarea cauzei, reprezentând temeiul juridic pe care reclamantele și-au întemeiat hotărârea și a căror corectă interpretare de către instanța de apel urmează să se pronunțe instanța de recurs în cadrul motivului de recurs prevăzut de art. 488 pct. 8 C.pr.civ, și nu a fost declarat neconstituțional printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale.

Pentru aceste considerente, în temeiul dispozițiilor art. 29 din Legea nr. 47/1992, Curtea va dispune sesizarea Curții Constituționale cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 308 C.pr.civ., în raport de textele din Constituție invocate de recurent

Având în vedere dispozițiile art. 29 alin. 4 din Legea nr. 47/1992, potrivit cărora sesizarea Curții Constituționale se dispune printr-o încheiere care va cuprinde opinia instanței asupra excepției, Curtea învederează că, în *opinia* sa, excepția de neconstituționalitate este întemeiată din perspectiva art. 1 alin. 5 din Constituție, deoarece existența în paralel a două proceduri, una cuprinsă în Codul de procedură penală care dă în competența instanței penale de a se pronunța cu privire la desființarea unui înscris pretins falsificat; respectiv una cuprinsă în Codul de procedură civilă care dă în competența instanței civile de a cerceta falsul, încalcă cerințele constituționale de claritate, precizie, previzibilitate și predictibilitate pe care trebuie să le îndeplinească un text de lege. Doar în situația în care textele de lege respectă aceste cerințe obligatorii, se poate asigura o practică unitară, de către instanța de judecată, în conformitate cu principiul securității raporturilor juridice.

De asemenea, Curtea a avut în vedere și paragrafele 53-54 din decizia nr. 166/2015, publicată în M. Of. nr. 264 din 21 aprilie 2015, prin care Curtea Constituțională a constatat că, în ceea ce privește dispozițiile art.308 din Codul de procedură civilă, legiuitorul nu și-a respectat obligația de a adopta norme clare, predictibile și neechivoce, care să elimine orice confuzie în procesul de interpretare și aplicare a acestora; în schimb a constatat compatibilitatea dispozițiilor din Codul de procedură penală care dau în competența judecătorului de cameră preliminară de a soluționa sesizările având ca obiect desființarea unui înscris, cu prevederile art. 126 alin. 2 din Constituție potrivit

În ceea ce privește solicitarea recurentelor-reclamante de a se dispune suspendarea prezentei cauze până la soluționarea excepției de neconstituționalitate, Curtea constată că nu se mai impune, având în vedere că a dispus deja suspendarea judecării recursului, în temeiul dispozițiilor art. 520 alin. 2 C.pr.civ.

Pentru aceste motive, în temeiul art. 29 din Legea nr. 47/1992, Curtea a dispus sesizarea Curții Constituționale cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 308 C.pr.civ. în raport de dispozițiile art. 1 alin. 5, art. 21 și art. 126 din Constituție.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:**

Constată admisibilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

"În interpretarea art. 308 Cod procedură civilă adoptat prin Legea nr. 134/2010, coroborat cu art. 549¹ din Codul de procedură penală adoptat prin Legea nr. 135/2010, competența de a cerceta falsul aparține instanței civile, sau instanței penale?"

În temeiul dispozițiilor art. 520 alin. 2 C.pr.civ., dispune suspendarea judecării recursului.

Dispune sesizarea Curții Constituționale cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 308 C.pr.civ. în raport de dispozițiile art. 1 alin. 5, art. 21 și art. 126 din Constituție.

Fără cale de atac.

Pronunțată prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei, azi, 12.03.2019.

Președinte,

.....

Judecător,

.....

Judecător,

.....

Grefier,

.....

Red.

Tehnored.